Paul Csavdari

Petru dispare din Faptele Apostolilor

Cum a fost „eliminat” liderul ucenicilor din narațiunea lui Luca

Dacă ar fi să judecăm Faptele Apostolilor ca pe o cronică obiectivă a Bisericii primare, ne-am aștepta ca figura lui Petru — unul dintre cei doisprezece, prezentat în Evanghelii ca fiind cel mai vocal, cel care primește „cheile Împărăției” și predică în Ziua Cincizecimii — să rămână centrală pe tot parcursul cărții. Dar nu e deloc așa. După capitolul 15, Petru dispare complet din Fapte. Ultima lui apariție este în conciliul de la Ierusalim, unde ia cuvântul, iar apoi... nimic.

De ce? Ce se întâmplă? Și ce ne spune această absență?

1. Până la capitolul 12 – Petru este în prim-plan

- Petru este protagonistul capitolelor 1–12: predică, face minuni, intră la Corneliu, este arestat, eliberat miraculos din închisoare.
- În capitolul 10 are parte de o revelație prin care acceptă intrarea Neamurilor.
- În capitolul 12 este eliberat de înger, iar apoi spune: „Spuneți acestea lui Iacov...” — și pleacă „în alt loc”. Deja aici se simte o retragere din scenă.

2. În capitolul 15 – Petru are un rol minor

- Deși este conciliul de la Ierusalim, unde problema Neamurilor și a Legii este discutată, nu Petru conduce dezbaterea.
- El rostește o scurtă intervenție, dar Iacov este cel care emite verdictul final și „trimite scrisoarea”.
- Petru, liderul celor 12, este redus la un simplu vorbitor, nu autoritate decizională.

3. Din capitolul 16 până la finalul cărții – numele lui Petru nu mai apare deloc

- Între capitolul 16 și 28, narațiunea este 100% despre Pavel: călătoriile lui, conflictele lui, arestarea, procesele, călătoria la Roma.
- Petru nu este nici măcar menționat.
- Nici măcar în treacăt – ceea ce este imposibil de explicat natural, dacă era într-adevăr un lider activ și respectat.

4. Nici la Roma – unde tradiția zice că ar fi murit – nu apare

- Ultimele capitole din Fapte sunt despre Roma.
- Și totuși, nicio întâlnire între Petru și Pavel, niciun indiciu că Petru ar fi fost acolo.
- Deși Pavel spune în epistole că „unii îl predică pe Hristos din invidie" (Filipeni 1), nu-l menționează pe Petru.

5. Ipoteza: Petru este „scos" intenționat din narațiune

- Luca îl reduce treptat: de la lider, la vorbitor, apoi la invizibil.
- Scopul? Construirea autorității exclusive a lui Pavel, mai ales în ochii cititorilor ne-evrei.
- Petru nu mai este relevant, pentru că Luca scrie un manifest de legitimare a misiunii pauline.
- De aici și falsul echilibru: „Petru merge la cei tăiați împrejur, Pavel la Neamuri" – dar în Fapte, doar unul dintre ei mai există după capitolul 15.

6. O narațiune care înlocuiește autoritatea istorică cu una ideologică

- Istoria Bisericii se dezvoltă nu în jurul unui sinod colectiv, ci în jurul unei singure figuri: Pavel.
- Petru e util doar până când se deschide ușa Neamurilor. După aceea, trebuie să dispară, ca să nu umbrească autoritatea paulină.
- Nu există o ruptură oficială. Doar o tăcere metodică.

7. Concluzie

Absența lui Petru după capitolul 15 nu este o omisiune întâmplătoare. Este o strategie narativă. Prin eliminarea discretă a lui Petru, Luca rescrie istoria pentru a crea o succesiune directă și necontestată de autoritate paulină.

Astfel, Biserica paulină nu doar că preia controlul, dar o face fără opoziție vizibilă.

Iar cititorul obișnuit nu mai întreabă: „Unde este Petru?”, ci acceptă că „Pavel este noul Petru”.